

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

Քրեական իրավունքի ամբիոն

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԾՐԱԳԻՐ

Դասընթաց՝ 1904/B04 «Դատական բժշկություն»

Որակավորման աստիճան՝ բակալավրի կրթական ծրագիր

Կազմեց՝ բժշկ. գիտ. թեկնածու Ա.Պ.Գահնապետյանը

ԵՊՀ հրատարակչություն

ԵՐԵՎԱՆ 2013

ԾՐԱԳՐԻ ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

1904/B04 « Դատական բժշկություն » (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (դասախոսություն 24 ժամ, սեմինար 8 ժամ, ինքնուրույն աշխատանք 28 ժամ)

4-րդ կիսամյակ, առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթաց

Դասընթացի նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել դատական բժշկության հիմնարար խնդիրներին, դատաբժշկական փորձաքննության դատավարական և կազմակերպչական հիմունքներին, տարբեր գործերով նշանակվող դատաբժշկական փորձաքննությունների առանձնահատկություններին:

Կրթական վերջնարդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է՝

1. իմանա նախաքննության և դատաքննության իրականացման ընթացքում առաջացող այն հարցերը, որոնք հնարավոր է պարզաբանել դատական բժշկության բնագավառի հատուկ մասնագիտական գիտելիքների կիրառման միջոցով,
2. հասկանա դատաբժշկական փորձաքննության նշանակությունը և տարբեր հանցագործությունների դեպքերով դատաբժշկական փորձաքննության կազմակերպման և իրականացման առանձնահատկությունները,
3. կարողանա վերլուծել կոնկրետ դեպքերում դատաբժշկական փորձաքննության նշանակմամբ և իրականացմամբ գործի համար նշանակություն ունեցող հնարավոր ակնկալվող արդյունքները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված է 2 ընթացիկ բանավոր ստուգում, որոնցից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Ստուգման ընթացքում յուրաքանչյուր ուսանողի տրվում է 3 հարց՝ յուրաքանչյուրը 3 միավոր արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է: 1-ին ընթացիկ ստուգումը ներառում է թեմաներ 1-5-ը, իսկ 2-րդ ընթացիկ ստուգումը՝ թեմաներ 6-11-ը:

ՂԱՍԸՆԹԱՑԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ, ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Թեմա 1.

Դատաբժշկական փորձաքննության դատավարական և կազմակերպչական հիմունքները
Հայաստանի Հանրապետությունում

(2 ժամ դասախոսություն)

1. Ընդհանուր դրույթներ: 2. Փորձագետի իրավունքներն ու պարտականությունները:
3. Ընդհանուր մահաբանություն /թանատոլոգիա/: 4. Ուսմունք մահվան մասին: 5. Մահվան դատաբժշկական դասակարգումը:

Չարցեր 1-5 – Անցկացվում է դասախոսություն՝ ուսանողների ուշադրությունը խնդրահարույց հարցերի վրա բևեռելով:

Հարցեր 3-4 - Ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են թեմային վերաբերող գրականությանը, այնուհետև հաջորդ դասախոսությունների ընթացքում քննարկում խնդրահարույց հարցերը

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. ՀՀ Քրեական դատավարության օրենսգիրք:
2. ՀՀ Քրեական օրենսգիրք:
3. Շ.Ա.Վարդանյան, Կ.Լ.Նազարեթյան, Դատական բժշկություն: Ուսումնական ձեռնարկ, Երևան, 1995

Թեմային վերաբերող լրացուցիչ գրականություն

1. Попов В. Л. Судебно-медицинская экспертиза: Справочник. С.-Петербург, 1997
2. Самищев С. С. Судебная медицина (учебник для юридических вузов). М., 1996
4. Авдеев М. И. Курс судебной медицины: Руководство для врачей. М., 1959
5. Акопов В. И., Бова А. А. Юридические основы деятельности врача (учебно-методическое пособие для студентов медицинских вузов). М., 1997

Թեմա 2.

Դիակային երևույթներ

(2 ժամ դասախոսություն)

1. Վաղ և ուշ դիակային երևույթներ: 2. Դեպքի վայրի զննումը և դիակի առաջնային արտաքին ուսումնասիրությունը:

Չարցեր 1-2 – Անցկացվում է դասախոսություն՝ ուսանողների ուշադրությունը խնդրահարույց հարցերի վրա բևեռելով:

Չարցեր 1-2 - Ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են թեմային վերաբերող գրականությանը, այնուհետև ներկայացնում են ռեֆերատ հարցերից որևէ մեկից՝ իրենց ընտրությամբ:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. Շ.Ա.Վարդանյան, Կ.Լ.Նազարեթյան, Դատական բժշկություն: Ուսումնական ձեռնարկ, Երևան, 1995

Թեմային վերաբերող լրացուցիչ գրականություն

1. Авдеев М. И. Судебно-медицинская экспертиза трупа (руководство). М., 1976
2. Бедрин Л. М., Литвак А. С. Построение и обоснование выводов при судебно-медицинской экспертизе трупов. Ставрополь, 1977
3. Матышева. С.-Петербург, 1997 Осмотр трупа на месте его обнаружения: Руководство для врачей/ Под ред. А. А.

Թեմա 3.

Դիակի առաջնային դատաբժշկական փորձաքննությունը (4 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար)

1. Դիակի արտաքին զննություն: 2. Դիակի ներքին զննություն: 3. Լրացուցիչ հետազոտությունների համար օրգաններ և այլ հյուսվածքներ վերցնելու կարգը: 4. Պտղի և նորածինների դիակների դատաբժշկական փորձաքննության առանձնահատկությունները: 5. Անհայտ անձանց դիակների դատաբժշկական փորձաքննության առանձնահատկությունները: 6. Անձի մատնադրոշմային նույնեցում: 7. Մասնատված դիակների և ոսկրային մնացորդների դատաբժշկական փորձաքննության առանձնահատկությունները: 8. Դիակի կրկնակի դատաբժշկական փորձաքննություն: 9. Արտաշիրիմում / էքսհումացիա/. 10. Հանկարծամահություն:

Հարցեր 1-10 – Անցկացվում է դասախոսություն՝ ուսանողների ուշադրությունը խնդրահարույց հարցերի վրա բևեռելով:

Հարցեր 1-3, 8-9 - Սեմինար պարապմունք – խնդիրների լուծում, խնդրահարույց հարցերի քննարկում:

Հարցեր 5,7-9 - Ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են թեմային վերաբերող գրականությանը, այնուհետև հաջորդ դասախոսությունների ընթացքում քննարկում խնդրահարույց հարցերը:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. Շ.Ա.Վարդանյան,Կ.Լ.Նազարեթյան, Դատական բժշկություն:Ուսումնական ձեռնարկ, Երևան,1995

Թեմային վերաբերող լրացուցիչ գրականություն

1. Громов А. П., Капустин А. В. Судебно-медицинское исследование трупа. М.,
2. Вермель И. Г. Вопросы теории судебно-медицинского заключения. М., 1979
3. Авдеев М. И. Судебно-медицинская экспертиза трупа (руководство). М., 1976
4. Бедрин Л. М., Литвак А. С. Построение и обоснование выводов при судебно-медицинской экспертизе трупов. Ставрополь, 1977
5. Матышева. С.-Петербург, 1997 Осмотр трупа на месте его обнаружения: Руководство для врачей/ Под ред. А. А.

Թեմա 4.

Հրազենային վնասվածքների դատաբժշկական փորձաքննությունը (2 ժամ դասախոսություն, 1 ժամ սեմինար)

1. Ձեռքի հրազենային զենքերի դասակարգումը ըստ նրանց կառուցվածքային առանձնահատկությունների: 2. Կրակոցի հեռավորության որոշումը: 3. Տարբեր տարածություններից կատարված կրակոցի առանձնահատկությունները: 4. Կրակոցի ուղղության որոշումը: 5. Տուժողին հասցված հրազենային վնասվածքների քանակի ու հաջորդականության որոշումը: 6. Որսորդական կոտորակային զենքերից և ռազմանյութերից առաջացած վնասվածքների փորձաքննությունը:

Հարցեր 1-6 – Անցկացվում է դասախոսություն՝ ուսանողների ուշադրությունը խնդրահարույց հարցերի վրա բևեռելով:

Հարցեր 3-5 - Սեմինար պարապմունք – խնդիրների լուծում, խնդրահարույց հարցերի քննարկում:

Հարցեր 2,4-6 - Ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են թեմային վերաբերող գրականությանը, այնուհետև հաջորդ դասախոսությունների ընթացքում քննարկում խնդրահարույց հարցերը:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. Շ.Ա.Վարդանյան,Կ.Լ.Նազարեթյան, Դատական բժշկություն:Ուսումնական ձեռնարկ, Երևան,1995

Թեմային վերաբերող լրացուցիչ գրականություն

1. Авдеев М. И. Судебно-медицинская экспертиза трупа (руководство). М., 1976
2. Молчанов В. И., Попов В. Л., Калмыков К. Н. Огнестрельные повреждения и их судебно-медицинская экспертиза (руководство). Л., 1990
3. Смусин С. Я. Судебно-медицинская экспертиза повреждений нанесенных
4. Эйдлин Л. М. Огнестрельные повреждения. Ташкент, 1963
выстрелами из охотничьего ружья. Л., 1971

Թեմա 5.

Մեխանիկական շնչահեղձում /հիպոքսիա/, առողջության քայքայումն ու մահը թթվածնային քաղցից

(2 ժամ դասախոսություն, 1 ժամ սեմինար)

- 1.Մեխանիկական շնչահեղձման կազմաբանական ընդհանուր նշանները: 2.Մեխանիկական շնչահեղձման տեսակները: 3.Կախում: 4.Խեղդում օդով: 5.Խեղդում ձեռքերով: 6.Կրծքավանդակի և որովայնի սեղմում: 7.Շնչական անցքերի փակումը փափուկ իրերով: 8.Շնչական ուղիների լուսանցքի փակումը օտար մարմիններով: 9.Շնչական ուղիների փակումը հեղուկներով /ջրահեղձում/:

Հարցեր 1-9 – Անցկացվում է դասախոսություն՝ ուսանողների ուշադրությունը խնդրահարույց հարցերի վրա բևեռելով:

Հարցեր 3,4,6,9 - Սեմինար պարապմունք – խնդիրների լուծում, խնդրահարույց հարցերի քննարկում:

Հարցեր 3-9 – Ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են թեմային վերաբերող գրականությանը, այնուհետև հաջորդ դասախոսությունների ընթացքում քննարկում խնդրահարույց հարցերը:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. Շ.Ա.Վարդանյան,Կ.Լ.Նազարեթյան, Դատական բժշկություն:Ուսումնական ձեռնարկ, Երևան,1995

Թեմային վերաբերող լրացուցիչ գրականություն

1. Громов А. П., Капустин А. В. Судебно-медицинское исследование трупа. М.,
2. Авдеев М. И. Судебно-медицинская экспертиза трупа (руководство). М., 1976
3. Хохлов В.В.“Судебная медицина ”(руководство), Смоленск, 2003

Առաջին ընթացիկ ստուգումն իր մեջ ընդգրկում է հետևյալ թեմաները.

1. Դատաբժշկական փորձաքննության դատավարական և կազմակերպչական հիմունքները
Հայաստանի Հանրապետությունում
2. Դիակային երևույթներ
3. Դիակի առաջնային դատաբժշկական փորձաքննությունը
4. Հրագենային վնասվածքների դատաբժշկական փորձաքննությունը
5. Մեխանիկական շնչահեղձում /հիպոքսիա/, առողջության քայքայումն ու մահը
թթվածնային քաղցից

Առաջին ընթացիկ ստուգման հարցաշարը

1. «Դատական բժշկություն» և «Դատաբժշկական փորձաքննություն» հասկացությունների
ձևակերպումը:
2. Դատաբժշկական փորձաքննության առարկան (օբյեկտները):
3. Առաջնային դատաբժշկական փորձաքննություն:
4. Լրացուցիչ դատաբժշկական փորձաքննություն:
5. Կրկնակի դատաբժշկական փորձաքննություն:
6. Հանձնաժողովային դատաբժշկական փորձաքննություն:
7. Համալիր դատաբժշկական փորձաքննություն:
8. Փորձագետի իրավունքները:
9. Փորձագետի պարտավորությունները:
10. Փորձագետի եզրակացություն:
11. «Մահաբանություն» հասկացության ձևակերպումը:
12. Ընդհանուր և մասնավոր մահաբանություն:
13. Մահվան տեսակները:
14. Կլինիկական մահ:
15. Մահվան հավաստի նշանները:
16. Մահվան դատաբժշկական դասակարգումը (խումբ, կարգ, տեսակ):
17. Վաղ դիակային երևույթներ:
18. Ուշ դիակային երևույթներ:
19. Դիակի սառչում:
20. Դիակի փայտացում:
21. Դիակային բծեր:
22. Դիակի չորացում:
23. Դիակի առաջնային արտաքին ուսումնասիրությունը դեպքի վայրում:
24. Դիակի արտաքին զննություն:
25. Դիակի ներքին զննություն:
26. Լրացուցիչ հետազոտությունների համար օրգաններ և այլ հյուսվածքներ վերցնելու
կարգը:
27. Որոնք են հանդիսանում անհատի չլրկնվող անհատական առանձնահատկությունները:
28. Անհայտ դիակի բանավոր պատկերի նկարագրությունը:
29. Գանգի լուսանկարահամատեղման եղանակի էությունը:
30. Մարմնի մասնատման առավել հաճախ հանդիպող պատճառները:
31. Անդամահատված դիակների փորձաքննությանն առաջադրվող հիմնական հարցերը:
32. Ոսկրային մնացորդների փորձաքննությանն առաջադրվող հիմնական հարցերը:
33. «Արտաշիրիմում» հասկացությունը:
34. Արտաշիրիմման ընթացքում կազմվող հիմնական արձանագրությունները:
35. «Հանկարծամահություն» հասկացության ձևակերպումը:
36. Հանկարծամահության զարգացմանը նպաստող գործոնները:

37. Ձեռքի հրազենային զենքերի դասակարգումը ըստ նրանց կառուցվածքային առանձնահատկությունների
38. Կրակոցի հեռավորության որոշումը
39. Տարբեր տարածություններից կատարված կրակոցի առանձնահատկությունները
40. Կրակոցի ուղղության որոշումը
41. Տուժողին հասցված հրազենային վնասվածքների քանակի ու հաջորդականության որոշումը
42. Որսորդական կոտորակային զենքերից և ռազմանյութերից առաջացած վնասվածքների փորձաքննությունը
43. Թթվածնային անբավարարության երևույթը, նրա հիմնական տեսակները:
44. Շնչահեղձման զարգացման փուլերը (շրջանները):
45. Մեխանիկական շնչահեղձման կազմաբանական ընդհանուր արտաքին նշանները:
46. Մեխանիկական շնչահեղձման կազմաբանական ընդհանուր ներքին նշանները:
47. Մեխանիկական շնչահեղձման տեսակները:
48. «Կախումե հասկացության ձևակերպումը:
49. Օղերի տեսակները:
50. Օղով պարանոցի սեղմման հիմնական նշանը:
51. Ճւլման ակոսի բնութագրիչները:
52. Խեղդում օղով:
53. Խեղդում ձեռքերով:
54. Կրծքավանդակի և որովայնի սեղմում:
55. «Թոքերի կարմինային այտուցե երևույթի էությունը:
56. «Ջրահեղձումե հասկացության ձևակերպումը:
57. Ջրահեղձման արտաքին նշանները:
58. Ջրահեղձման ներքին նշանները:

Թեմա 6.

Դիակի դատաբժշկական փորձաքննությունը մեխանիկական վնասվածքների դեպքում

(2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար)

1.Վնասվածքների բժշկական բնութագիրը: 2.Կենդանության օրոք կամ հետմահու ծագած վնասվածքների տարբերակիչ որոշումը: 3.Մահացու վնասվածքներով ինքնակամ գործողություններ կատարելու հնարավորությունը: 4.Վնասվածքների դասակարգումը կախված ծագման մեխանիզմից: 5.Դատաբժշկական փորձաքննությունը բարձրությունից վայր ընկնելուց առաջացած վնասվածքների դեպքում: 6.Փոխադրամիջոցներից առաջացած վնասվածքների դատաբժշկական փորձաքննություն: 7.Ավտովթարներից առաջացած վնասվածքների դատաբժշկական փորձաքննությունը: 8.Ավտովթարային վնասվածքների ձևերը և նրանց տարբերակները: 9.Երկաթուղային փոխադրամիջոցներից ծագած վնասվածքների փորձաքննությունը: 10.Օդային աղետներից ծագած վնասվածք: 11.Սուր գործիքներից առաջացած վնասվածքների բնույթը կախված նրանց մեխանիզմից: 12.Կտրող, ծակող և կտրող-ծակող գործիքներից առաջացած վնասվածքները:

Հարցեր 1-12 – Անցկացվում է դասախոսություն՝ ուսանողների ուշադրությունը խնդրահարույց հարցերի վրա բևեռելով:

Հարցեր 5,6,7,8,11,12 - Սեմինար պարապմունք – խնդիրների լուծում, խնդրահարույց հարցերի քննարկում:

Հարցեր 5-12 – Ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են թեմային վերաբերող գրականությանը, այնուհետև հաջորդ դասախոսությունների ընթացքում քննարկում խնդրահարույց հարցերը:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. Շ.Ա.Վարդանյան,Կ.Լ.Նազարեթյան, Դատական բժշկություն:Ուսումնական ձեռնարկ, Երևան,1995

Թեմային վերաբերող լրացուցիչ գրականություն

1. Поркшеян О. Х. Судебно-медицинская экспертиза при железнодорожных происшествиях. М., 1965
2. Громов А. П., Науменко В. Г. Судебно-медицинская травматология. М., 1997
3. Громов А. П., Капустин А. В. Судебно-медицинское исследование трупа. М., 1991
4. Авдеев М. И. Судебно-медицинская экспертиза трупа (руководство). М., 1976

Թեմա 7.

**Ֆիզիկական գործունեւից առաջացող առողջության քայքայումը և մահը
(2 ժամ դասախոսություն)**

1.Վնասվածքները և մահ բարձր ջերմության ներգործությունից: 2.Վնասվածքները և մահը տեխնիկական էլեկտրականությունից: 3.Վնասվածքները և մահը մթնոլորտային էլեկտրահարությունից /կայծակնահոսություն/:

Հարցեր 1-3 – Անցկացվում է դասախոսություն՝ ուսանողների ուշադրությունը խնդրահարույց հարցերի վրա բևեռելով:

Չարցեր 1-2 - Ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են թեմային վերաբերող գրականությանը, այնուհետև ներկայացնում են ռեֆերատ հարցերից որևէ մեկից՝ իրենց ընտրությամբ:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. Շ.Ա.Վարդանյան,Կ.Լ.Նազարեթյան, Դատական բժշկություն:Ուսումնական ձեռնարկ, Երևան,1995

Թեմային վերաբերող լրացուցիչ գրականություն

1. Жданова С. А. Судебно-медицинские аспекты смертельной электротравмы. М., 1973
2. Солохин А.А., Солохин Ю. А. — Руководство по судебно-медицинской экспертизе трупа. М., 1997. Действие других внешних факторов (крайних температур, электричества; механическая асфиксия, отравления)
3. Громов А. П., Капустин А. В. Судебно-медицинское исследование трупа. М., 1991
4. Авдеев М. И. Судебно-медицинская экспертиза трупа (руководство). М., 1976

Թեմա 8.

**Դատաբժշկական թունաբանություն
(2 ժամ դասախոսություն)**

1.Թունավորումները և դրանց դատաբժշկական ախտորոշումը: 2.Թույնը և նրա ներգործության պայմանները: 3.Թույնի ներգործությունը կախված օրգանիզմի առանձնահատկություններից: 4.Թույների դատաբժշկական դասակարգումը:

Հարցեր 1-4 – Անցկացվում է դասախոսություն՝ ուսանողների ուշադրությունը խնդրահարույց հարցերի վրա բևեռելով:

Չարցեր 1-2 - Ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են թեմային վերաբերող գրականությանը, այնուհետև ներկայացնում են ռեֆերատ հարցերից որևէ մեկից՝ իրենց ընտրությամբ:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. Շ.Ա.Վարդանյան,Կ.Լ.Նազարեթյան, Դատական բժշկություն:Ուսումնական ձեռնարկ, Երևան,1995

Թեմային վերաբերող լրացուցիչ գրականություն

1. Громов А. П., Капустин А. В. Судебно-медицинское исследование трупа. М., 1991
2. Авдеев М. И. Судебно-медицинская экспертиза трупа (руководство). М., 1976
3. Бережной Р. В., Смусин Я.С, Томилин В.В., Ширинский П.П. Руководство по судебно-медицинской экспертизе отравлений. М., 1980

Թեմա 9.

Տուժողների, կասկածյալների և մեղադրյալների /կենդանի անձանց/ դատաբժշկական փորձաքննությունը մարմնական վնասվածքների և առողջական վիճակի կապակցությամբ

(2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար)

- 1.Դատաբժշկական փորձաքննությունը մարմնական վնասվածքների դեպքում:
- 2.Առողջական վիճակի դատաբժշկական փորձաքննությունը: 3.Սեռական հասունացման /արբունքի/ դատաբժշկական փորձաքննությունը:

Հարցեր 1-3 – Անցկացվում է դասախոսություն՝ ուսանողների ուշադրությունը խնդրահարույց հարցերի վրա բևեռելով:

Հարցեր 1,2 - Սեմինար պարապմունք – խնդիրների լուծում, խնդրահարույց հարցերի քննարկում:

Հարցեր 1-3 – Ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են թեմային վերաբերող գրականությանը, այնուհետև հաջորդ դասախոսությունների ընթացքում քննարկում խնդրահարույց հարցերը:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. Շ.Ա.Վարդանյան,Կ.Լ.Նազարեթյան, Դատական բժշկություն:Ուսումնական ձեռնարկ, Երևան,1995

Թեմային վերաբերող լրացուցիչ գրականություն

1. Авдеев М. И. Судебно-медицинская экспертиза живых лиц. М., 1968
2. Акопов В. И. Экспертиза вреда здоровью. (Правовые вопросы судебно-медицинской экспертизы). М., 1997
3. Хохлов В. В. Судебно-медицинская экспертиза вреда здоровью (практическое пособие для медиков и интернов). Смоленск, 1997

Թեմա 10.

Սեռական վիճակի որոշման փորձաքննություն

(2 ժամ դասախոսություն)

1.Սեռական անձեռնամխելիության դատաբժշկական փորձաքննություն: 2.Սեռական հարաբերության, բեղմնավորման, հղիացման և հղիանալու ունակության դատաբժշկական փորձաքննությունը: 3.Բեղմնավորելու ունակության փորձաքննությունը: 4.Կնոջ սեռական հարաբերություն ունենալու և հղիանալու ունակության փորձաքննությունը: 5.Վիճելի սեռական կացության /հերմաֆրոդիտիզմ/ դատաբժշկական փորձաքննություն:

Հարցեր 1-5 – Անցկացվում է դասախոսություն՝ ուսանողների ուշադրությունը խնդրահարույց հարցերի վրա բևեռելով:

Հարցեր 1-5 – Ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են թեմային վերաբերող գրականությանը, այնուհետև հաջորդ դասախոսությունների ընթացքում քննարկում խնդրահարույց հարցերը:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. Շ.Ա.Վարդանյան,Կ.Լ.Նազարեթյան, Դատական բժշկություն:Ուսումնական ձեռնարկ, Երևան,1995

Թեմային վերաբերող լրացուցիչ գրականություն

1. Авдеев М. И. Судебно-медицинская экспертиза живых лиц. М., 1968
2. Акопов В. И. Экспертиза вреда здоровью. (Правовые вопросы судебно-медицинской экспертизы). М., 1997
3. Хохлов В. В. Судебно-медицинская экспертиза вреда здоровью (практическое пособие для медиков и интернов). Смоленск, 1997

Թեմա 11.

Բժշկական բարոյագիտություն /դեօնտոլոգիա/ և բուժաշխատողների պատասխանատվությունը մասնագիտական իրավախախտումների դեպքում (2 ժամ դասախոսություն)

1.Բժշկական բարոյագիտություն: 2.Բժշկական գործունեության մասնագիտական իրավախախտումներ: 3.Բժշկական իրավախախտումների դատաբժշկական փորձաքննության կազմակերպման ու իրացման կարգը:

Հարցեր 1-3 – Անցկացվում է դասախոսություն՝ ուսանողների ուշադրությունը խնդրահարույց հարցերի վրա բևեռելով:

Հարցեր 1-3 – Ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են թեմային վերաբերող գրականությանը, այնուհետև հաջորդ դասախոսությունների ընթացքում քննարկում խնդրահարույց հարցերը:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. Շ.Ա.Վարդանյան,Կ.Լ.Նազարեթյան, Դատական բժշկություն:Ուսումնական ձեռնարկ, Երևան,1995

Թեմային վերաբերող լրացուցիչ գրականություն

1. Акопов В. И. Врач и больной: Мораль, право, проблемы. Ростов-н/Д, 1994
2. Акопов В. И., Бова А. А. Юридические основы деятельности врача (учебно-методическое пособие для студентов медицинских вузов). М., 1997

Երկրորդ ընթացիկ ստուգումն իր մեջ ընդգրկում է հետևյալ թեմաները.

1. Դիակի դատաբժշկական փորձաքննությունը մեխանիկական վնասվածքների դեպքում
- 2.Ֆիզիկական գործոններից առաջացող առողջության քայքայումը և մահը
- 3.Դատաբժշկական թունաբանություն
- 4.Տուժողների, կասկածյալների և մեղադրյալների /կենդանի անձանց/ դատաբժշկական փորձաքննությունը մարմնական վնասվածքների և առողջական վիճակի կապակցությամբ
5. Սեռական վիճակի որոշման փորձաքննություն

6. Բժշկական բարոյագիտություն /դեօնտոլոգիա/ և բուժաշխատողների պատասխանատվությունը մասնագիտական իրավախախտումների դեպքում

Երկրորդ ընթացիկ ստուգման հարցաշարը

1. «Վնասվածք» հասկացության ձևակերպումը:
2. «Վնասվածություն» հասկացության ձևակերպումը:
3. Վնասվածության տեսակները:
4. Քերժվածքներ:
5. Արյունազեղումներ:
6. «Վերք» հասկացության ձևակերպումը և հիմնական նշանները:
7. Վերքերի տեսակները ըստ վարակի և խորության:
8. Վերքերի տեսակները ըստ գործադրած զենքի և առարկաների:
9. Հրազենային վերքերի տեսակները:
10. Քերժվածքների, արյունազեղումների և վերքերի դատաբժշկական նշանակությունը:
11. Հետմահու վնասվածքների առաջացման պատճառները:
12. Մինչմահու (կենդանության օրոք) և հետմահու վնասվածքների տարբերակման չափանիշները:
13. Մահացու վնասվածքներով ինքնակամ գործողությունների կատարման հնարավորության որոշման հիմնական մոտեցումները:
14. Բարձրությունից վայր ընկնելուց առաջացած վնասվածքների դեպքում դատաբժշկական փորձաքննության առանձնահատկությունները:
15. Վայր ընկնելուց առաջացած վնասվածքների բնորոշ հատկանիշը:
16. Ավտոտրանսպորտից առաջացած հատուկ վնասվածքները:
17. Ավտոտրանսպորտից առաջացած բնորոշ և ոչ բնորոշ վնասվածքները:
18. Ավտովթարային վնասվածքների ձևերը և նրանց հնարավոր տարբերակները:
19. Երկաթուղային փոխադրամիջոցներից առաջացած բնորոշ և ոչ բնորոշ վնասվածքները:
20. Օդային ադետներից առաջացած վնասվածքների բնույթը:
21. Օդանավի անձնակազմի և ուղևորների դիակների ուսումնասիրության հիմնական նպատակները:
22. Թունավորումները և դրանց դատաբժշկական ախտորոշումը
23. Թույնը և նրա ներգործության պայմանները
24. Թույնի ներգործությունը կախված օրգանիզմի առանձնահատկություններից
25. Թույների դատաբժշկական դասակարգումը
26. Կենդանի անձանց դատաբժշկական փորձաքննության իրականացման առիթները:
27. Կենդանի անձանց դատաբժշկական փորձաքննության առանձնահատկությունները:
28. Մարմնական վնասվածքների առկայության պայմաններում դիակի դատաբժշկական փորձաքննության առանձնահատկությունները:
29. Ո՞ր դեպքերում դատաբժշկական փորձագետը պարտավոր է ձեռնպահ մնալ մարմնական վնասվածքի ծանրության աստիճանը որոշելուց:
30. Առողջության ծանր վնաս:
31. Առողջության միջին ծանրության վնաս:
32. Առողջության թեթև վնաս:
33. Առողջական վիճակի դատաբժշկական փորձաքննության նշանակման դեպքերը:
34. Սեռական հասունացման դատաբժշկական փորձաքննությունը: Բարձր ջերմության ընդհանուր ազդեցությունը:
35. Բարձր ջերմության տեղային ազդեցությունը:
36. Վնասվածքները և մահը տեխնիկական էլեկտրականությունից:
37. Վնասվածքները և մահը մթնոլորտային էլեկտրահարությունից (կայծակնահարությունից):

38. Սեռական անձեռնամխելիության դատաբժշկական փորձաքննություն:
39. Տղամարդկանց սեռական հարաբերություն ունենալու կարողության որոշումը:
40. Բեղմնավորելու ունակության փորձաքննությունը:
41. Կնոջ սեռական հարաբերություն ունենալու և հղիանալու ունակության փորձաքննությունը:
42. Վիճելի սեռական կացության (հերմոֆրոդիտիզմ) դատաբժշկական փորձաքննությունը:
43. Բժշկական բարոյագիտություն:
44. Հիվանդին օգնություն ցույց չտալը:
45. Անհոգ, անփույթ վերաբերմունքը պաշտոնական պարտականությունների կատարման նկատմամբ:
46. Ապօրինաբար բժշկությամբ զբաղվելու հասկացությունը:
47. Բժշկական սխալներ:
48. Բժշկական իրավախախտումների դատաբժշկական փորձաքննության կազմակերպման և իրականացման կարգը:

Դատական բժշկություն դասընթացի համար առաջարկվող ընդհանուր գրականություն

Պարտադիր գրականություն

1. ՀՀ Քրեական դատավարության օրենսգիրք
2. ՀՀ Քրեական օրենսգիրք
3. Շ.Ա.Վարդանյան,Կ.Լ.Նազարեթյան, Դատական բժշկություն:Ուսումնական ձեռնարկ, Երևան,1995

Լրացուցիչ գրականություն

1. Авдеев М.И. Судебно-медицинская экспертиза трупа.(руководство).М.,1976
2. Хохлов В.В.“Судебная медицина ”(руководство), Смоленск, 2003,
3. Крюков В.Н., “Судебная медицина” Учебная литература, Москва “Медицина” 2006
4. Попов В. Л. Судебно-медицинская экспертиза: Справочник. С.-Петербург, 1997
5. Самищев С. С.Судебная медицина (учебник для юридических вузов). М., 1996
6. Авдеев М. И. Курс судебной медицины: Руководство для врачей. М., 1959
7. Акопов В. И., Бова А. А. Юридические основы деятельности врача (учебно-методическое пособие для студентов медицинских вузов). М., 1997
8. Бедрин Л. М., Литвак А. С. Построение и обоснование выводов при судебно-медицинской экспертизе трупов. Ставрополь, 1977
9. Матышева. С.-Петербург, 1997 Осмотр трупа на месте его обнаружения: Руководство для врачей/.
10. Громов А. П., Капустин А. В. Судебно-медицинское исследование трупа. М.,
11. Вермель И. Г. Вопросы теории судебно-медицинского заключения. М., 1979
12. Молчанов В. И., Попов В. Л., Калмыков К. Н. Огнестрельные повреждения и их судебно-медицинская экспертиза (руководство). Л., 1990
13. Смушин С. Я. Судебно-медицинская экспертиза повреждений нанесенных
14. Эйдлин Л. М. Огнестрельные повреждения выстрелами из охотничьего ружья. Л., 1971
15. Громов А. П., Капустин А. В. Судебно-медицинское исследование трупа. М., 1991
16. Поркшеян О. Х. Судебно-медицинская экспертиза при железнодорожных происшествиях. М., 1965
17. Громов А. П., Науменко В. Г. Судебно-медицинская травматология. М., 1997

18. Жданова С. А. Судебно-медицинские аспекты смертельной электротравмы. М., 1973
19. Солохин А.А., Солохин Ю. А. — Руководство по судебно-медицинской экспертизе трупа. М., 1997. Действие других внешних факторов (крайних температур, электричества; механическая асфиксия, отравления)
20. Бережной Р. В., Смусин Я.С, Томилин В.В., Ширинский П.П. Руководство по судебно-медицинской экспертизе отравлений. М., 1980
21. Авдеев М. И. Судебно-медицинская экспертиза живых лиц. М., 1968
22. Хохлов В. В. Судебно-медицинская экспертиза вреда здоровью (практическое пособие для медиков и интернов). Смоленск, 1997
23. Акопов В. И. Экспертиза вреда здоровью. (Правовые вопросы судебно- медицинской экспертизы). М., 1997
24. Акопов В. И. Врач и больной: Мораль, право, проблемы. Ростов-н/Д, 1994